

autorités. Il a refusé de saisir cette occasion de régler le dossier.

- L'incident est clos.

(M. Philippe Close, président, reprend place au fauteuil présidentiel)

QUESTION ORALE DE M. JEF VAN DAMME

**À MME BRIGITTE GROUWELS,
MINISTRE DU GOUVERNEMENT DE LA
RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE,
CHARGÉE DES TRAVAUX PUBLICS ET
DES TRANSPORTS,**

concernant "la propreté publique dans les stations de la STIB et le manque de toilettes publiques".

M. le président.- La parole est à M. Van Damme.

M. Jef Van Damme *(en néerlandais).*- *La propreté laisse fortement à désirer dans certaines stations de tram et de métro, où l'on a parfois l'impression d'entrer dans un urinoir plutôt que dans une station de métro ou de tram. La station Bourse en est un bon exemple, et particulièrement la sortie Plattestein.*

L'installation d'urinoirs et de toilettes publiques supplémentaires par la Ville de Bruxelles n'a pas permis de résoudre ce problème, qui affecte non seulement les Bruxellois, mais aussi les touristes et le rayonnement de Bruxelles en général. Il est grand temps de prendre des mesures contre les urinoirs sauvages.

Cela n'a pas beaucoup de sens de travailler à de grands projets, comme le PDI, si les visiteurs de notre ville sont confrontés à une insupportable odeur d'urine dans le métro.

hem daar uitdrukkelijk op gewezen en geprobeerd om een minnelijke beschikking te bereiken, maar daar wou hij niet van weten. Die man heeft een kans laten liggen om dit dossier naar behoren af te ronden.

- Het incident is gesloten.

(De heer Philippe Close, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op)

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER JEF VAN DAMME

AAN MEVROUW BRIGITTE GROUWELS, MINISTER VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET OPENBARE WERKEN EN VERVOER,

betreffende "de openbare netheid van de MIVB-stations en het gebrek aan openbare toiletten".

De voorzitter.- De heer Van Damme heeft het woord.

De heer Jef Van Damme.- De openbare netheid in sommige metro- en tramstations laat sterk te wensen over. Ik heb soms de indruk dat ik me in een openbaar urinoir begeef in plaats van in een metro- of tramstation. Een goed voorbeeld is het station Beurs, en meer bepaald de uitgang Plattestein. De klanten worden er elke dag geconfronteerd met een penetrante urinegeur en zeer lamentabele hygiënische omstandigheden die een hoofdstad onwaardig zijn.

Ondanks het positief initiatief van de Stad Brussel om vorig jaar meer urinoirs en openbare toiletten te plaatsen, ondervind ik dus nog zeer vaak overlast in de Brusselse metro- en tramstations. Ik betreur dat sommige mensen zomaar hun behoeften doen in de stations, met stank en vuiligheid tot gevolg. Dat is zelfs zo in de stations waar openbare toiletten aanwezig zijn, evenwel tegen betaling.

Het gaat bovendien om een vicieuze cirkel. Vuil

Ce problème pourrait être résolu par un nettoyage quotidien des stations, un bon entretien de celles-ci et l'installation de toilettes publiques gratuites, ainsi qu'un contrôle et des amendes administratives qui sanctionneraient les comportements irrespectueux.

Comment évaluez-vous la propreté des stations de la STIB ? À quelle fréquence sont-elles nettoyées ? Comment combattez-vous les urinoirs sauvages dans les stations de tram et de métro, et à la station Bourse en particulier ?

Quelles sont les stations de tram et de métro pourvues d'une toilette publique ? Combien d'entre elles disposent d'une toilette pour dames ? Quelles sont les heures d'ouverture de ces toilettes ? Avez-vous l'intention d'installer davantage de toilettes publiques sur le réseau bruxellois de tram et de métro ? Dans quelles stations ? Quand ?

Des contrôles ont-ils lieu dans les stations ? Quels sont les outils répressifs dont dispose la STIB contre les contrevenants, les auteurs de dépôts clandestins et les personnes qui urinent dans l'espace public ?

M. le président.- La parole est à Mme Grouwels.

Mme Brigitte Grouwels, ministre (en néerlandais).- *Je suis tout à fait d'accord avec vous lorsque vous dites qu'il faut des toilettes publiques dans les stations de métro et en d'autres endroits de la ville.*

Un sous-traitant de la STIB procède quotidiennement au nettoyage des stations de métro

trekt vuil aan. Dat is niet alleen een probleem voor de Brusselaars, maar ook voor de toeristen en de uitstraling van Brussel in het algemeen. Het wordt dus hoog tijd dat er effectieve maatregelen tegen wildplassen worden genomen.

Het heeft weinig zin te werken aan grote plannen zoals het Plan voor Internationale Ontwikkeling als wij vervolgens de bezoekers onthalen in stinkende stations. De situatie in station Beurs is gekend in heel Vlaanderen en wellicht stilaan in heel Europa. Ik heb bezoekers aan de kerstmarkt persoonlijk horen verklaren dat de metro in Brussel naar urine stinkt. Ik weet niet of we die mensen nog ooit zullen terugzien.

Wij zouden dit probleem kunnen oplossen door de metrostations dagelijks schoon te maken, ze goed te onderhouden, kosteloze openbare toiletten te plaatsen, toezicht uit te oefenen en administratieve boetes uit te delen aan wie zich misdraagt.

Op welke manier evalueert u de netheid in de MIVB-stations? Hoe vaak per week worden die stations schoongemaakt? Hoe pakt u het wildplassen aan in de tram- en metrostations in het algemeen en in het station Beurs in het bijzonder?

In welke metro- en tramstations bevinden zich openbare toiletten? Hoeveel van die toiletten beschikken over een wc-dame? Wat zijn de openingsuren van die toiletten? Bent u van plan om meer openbare toiletten te plaatsen op het Brusselse tram- en metronet? In welke stations? Wanneer?

Laat u controles uitvoeren in de stations? Welke mogelijkheden heeft de MIVB om tegen overtreders, sluikstorters en wildplassers op te treden?

Ik beseft dat ik een zeer prozaïsche vraag stel, maar de kwestie houdt heel wat mensen bezig.

De voorzitter.- Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels, minister.- U wijst er terecht op dat de afwezigheid van openbare toiletten een nijpend probleem kan zijn, en niet enkel voor mannen, maar ook voor vrouwen. Ik ben het volledig met u eens dat er openbare toiletten moeten zijn in de metrostations en op andere locaties in de stad.

et de préméto, dans le cadre d'un contrat lié au résultat. Les poubelles sont vidées jusqu'à trois fois par jour.

Dans le cadre de la certification CEN, une entreprise indépendante procède au contrôle de toutes les stations, en envoyant des "clients mystère" chargés d'analyser une série de critères, dont la propreté des stations. Si cette propreté ne satisfait pas aux exigences, des mesures supplémentaires sont prises.

La station de préméto Bourse est l'une des stations les plus touchées par le phénomène des urinoirs sauvages. C'est pourquoi, la STIB a décidé, en plus du nettoyage quotidien, d'affecter une personne au contrôle spécifique de ces urinoirs improvisés.

Malgré le nettoyage quotidien et l'utilisation de produits spécifiques, l'odeur d'urine demeure ancrée dans le revêtement en caoutchouc, ce qui appelle des solutions structurelles.

Toutes les stations de métro et de préméto sont dotées de toilettes, accessibles en s'adressant à un collaborateur de la STIB. Des toilettes publiques avec personnel d'entretien existent à Louise, De Brouckère, Rogier, Mérode, Bourse et Madou. Elles sont ouvertes de 8h00 à 18h00. Je suis favorable à l'installation de toilettes publiques partout, mais a priori pas gratuites. D'autres solutions sont envisageables pour les personnes en difficulté de paiement.

Le service Sécurité et Contrôle de la STIB contrôle toutes les formes de nuisances dans ses stations et inflige une amende administrative ou une contravention aux personnes prises en flagrant délit.

Een onderaannemer van de MIVB reinigt dagelijks de metro- en premetrostations. Dat gebeurt op basis van een resultaatsgebonden contract. De vuilnisbakken worden tot driemaal daags leeggemaakt in functie van het aantal reizigers per station.

In het kader van de CEN-certificering (van het Europees Comité voor Normalisatie) controleert een onafhankelijk bedrijf door middel van zogenaamde "geheime klanten", die alle stations bezoeken, een hele reeks criteria. De netheid van de stations maakt daar deel van uit. Als die netheid niet aan de eisen voldoet, dan worden extra maatregelen genomen.

Het premetrostation Beurs is een van de ergst getroffen stations wat wildplassen betreft. Daarom heeft de MIVB besloten om afgezien van de dagelijkse schoonmaak, ook iemand in te zetten die tijdens een specifieke ronde enkel de zogenaamde plashoekjes aanpakt.

Ondanks die dagelijkse reinigingsbeurt en het gebruik van specifieke producten blijft de geur van urine hangen in rubberen bekleding. Er komen dan ook structurele oplossingen, zoals de vervanging van de rubberen bekleding door tegels. Die zijn veel makkelijker en vaker te reinigen, onder meer met een reinigingsmachine. Andere maatregelen die ongemakken moeten wegnemen zijn het wegwerken van dode hoeken, de verbetering van de verlichting en de plaatsing van toegangspoortjes.

Er zijn toiletten in alle premetro- en metrostations. Ze zijn toegankelijk, maar men moet zich daarvoor wenden tot een medewerker van de MIVB. In Louiza, De Brouckère, Rogier, Merode, Beurs en Madou zijn er openbare toiletten met wc-dames of wc-heren. Ze zijn open van 8 tot 18 uur. Ik ben er voorstander van om overal openbare toiletten te installeren. Het is perfect mogelijk om het onderhoud uit te besteden. Ik ben niet meteen voorstander van gratis openbare toiletten. We zullen onderzoeken of ze mogelijk zijn. Voor mensen met betalingsmoeilijkheden zijn er andere oplossingen denkbaar.

De dienst Veiligheid en Controle van de MIVB controleert uiteraard al haar stations op alle vormen van overlast. Wie op heterdaad betrapt wordt, moet een administratieve boete of toeslag betalen al naargelang van de inbreuk.

M. le président.- La parole est à M. Van Damme.

M. Jef Van Damme (en néerlandais).- *Je suis ravi que vous partagiez ma préoccupation et seriez d'accord pour qu'il y ait des toilettes publiques accessibles partout sur demande.*

En effet, dans la réalité, toutes les toilettes ne le sont pas, par exemple dans les gares ou stations de métro.

Qu'allez-vous faire concrètement ? Y aura-t-il une étude à court terme ? Quel est le calendrier ?

Mme Brigitte Grouwels, ministre (en néerlandais).- *Il y a plusieurs projets de rénovation des stations de métro en cours. Ils comprennent des toilettes publiques. Il s'agit là d'un élément important de tous les nouveaux projets.*

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE M. AZIZ ALBISHARI

**À MME BRIGITTE GROUWELS,
MINISTRE DU GOUVERNEMENT DE LA
RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE,
CHARGÉE DES TRAVAUX PUBLICS ET
DES TRANSPORTS,**

**concernant "les aménagements des trottoirs
du goulet Louise".**

M. le président.- La parole est à M. Albishari.

M. Aziz Albishari.- Il y a deux ans, à défaut de réaliser la mise en piétonnier de toute la voirie de l'avenue Louise située dans le goulet, tel qu'il l'avait annoncé avec enthousiasme et fracas, le ministre

De voorzitter.- De heer Van Damme heeft het woord.

De heer Jef Van Damme.- Ik ben blij dat u mijn bekommernis deelt en liefst overal openbare toiletten zou zien.

Het klopt in de realiteit niet dat alle toiletten toegankelijk zijn op vraag. Ik heb dit al verschillende keren gepoogd, bijvoorbeeld in het Weststation, maar ik kreeg dan telkens te horen dat die toiletten enkel voor het personeel zijn.

U noemt een aantal stations waar er wel degelijk openbare toiletten zijn, maar er zijn er nog heel veel waar dat niet het geval is. U wilt de aanwezigheid van openbare toiletten uitbreiden, maar welke concrete stappen zult u daarvoor ondernemen? Komt er op korte termijn een studie? Is er hiervoor een tijdschema of een operationeel plan?

Mevrouw Brigitte Grouwels, minister.- Er zijn een aantal lopende projecten voor de vernieuwing van metrostations, waarin openbare toiletten opgenomen zijn. Het lijkt mij dan ook onwaarschijnlijk dat zij niet gepland zouden zijn in het Weststation, dat tenslotte een nieuw station is. In alle nieuwe projecten is dit alleszins een belangrijk element.

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER AZIZ ALBISHARI

**AAN MEVROUW BRIGITTE
GROUWELS, MINISTER VAN DE BRUS-
SELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING,
BELAST MET OPENBARE WERKEN EN
VERVOER,**

**betreffende "de aanleg van stoepen in de
Louzahals".**

De voorzitter.- De heer Albishari heeft het woord.

De heer Aziz Albishari (in het Frans).- *Nadat de aanleg van een voetgangerszone in het eerste deel van de Louzalaan - door de heer Smet met veel poeha aangekondigd - met een sisser was afgelo-*